

V Bruseli 24. 7. 2019
COM(2019) 354 final

2019/0161 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

**o rámci riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť
eurozóny**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Keď pred desiatimi rokmi zasiahla Úniu a eurozónu svetová kríza, Únia čelila rýchlemu zhoršeniu hospodárskej a sociálnej situácie. Finančná kríza rýchlo prerástla do hospodárskej a dlhovej krízy eurozóny. V reakcii na to sa prijali opatrenia na zachovanie stability a integrity eurozóny. Tieto kroky boli odvtedy doplnené a posilnené rôznymi iniciatívami, aby sa z dlhodobejšieho hľadiska riešili slabé miesta v štruktúre jednotnej menovej zóny. Hoci došlo k výrazným zlepšeniam v súlade s odporúčaniami uvedenými v správe piatich predsedov z júna 2015 a v Diskusnom dokumente o prehĺbení hospodárskej a menovej únie z 31. mája 2017, pretrvávajú niektoré významné nedostatky. Jedným z ponaučení z krízy je, že členské štáty, ktorých menou je euro, by mali ešte viac zvýšiť odolnosť svojich hospodárstiev prostredníctvom cielených štrukturálnych reforiem a investícií, aby sa podporila konvergencia a konkurencieschopnosť eurozóny ako celku.

V tejto súvislosti na samite eurozóny, ktorý sa konal 14. decembra 2018 (v inkluzívnom formáte všetkých 27 členských štátov), vedúci predstavitelia Únie poverili Euroskupinu, aby pracovala na viacerých otázkach s cieľom prispieť k budovaniu hospodárskej a menovej únie, a to najmä na koncepcii, podmienkach využívania a načasovaní rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, určeného pre eurozónu a na dobrovoľnom základe pre členské štáty, ktoré sú zapojené do mechanizmu výmenných kurzov (ERM II). Tento nástroj bude súčasťou rozpočtu Únie a prijme sa na základe príslušného legislatívneho návrhu Komisie, ktorý sa v prípade potreby zmení. Na samite eurozóny sa takisto uviedlo, že tento nástroj by mal podliehať kritériám a strategickým usmerneniam členských štátov eurozóny. Po štyroch rokoch od vydania správy piatich predsedov sa v oznámení Komisie z 12. júna 2019 s názvom „Prehĺbenie európskej hospodárskej a menovej únie“¹ načrtol ďalší postup na prehĺbenie hospodárskej a menovej únie. Zdôraznilo sa v ňom najmä, že rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť by prispel k odolnosti hospodárskej a menovej únie prostredníctvom podpory ucelených balíkov reforiem a investícií zameraných na riešenie výziev členských štátov eurozóny v oblasti konkurencieschopnosti a konvergenencie. Komisia vo svojom oznámení tiež uviedla, že je pripravená predložiť na základe článku 136 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) návrh nového nariadenia o rámci riadenia takéhoto nástroja, a to pri plnom rešpektovaní výsadných právomocí Komisie, pokiaľ ide o plnenie rozpočtu a vykonávanie programov. Euroskupina 14. júna 2019 schválila súbor hlavných prvkov budúceho rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť určeného pre členské štáty eurozóny a na dobrovoľnom základe pre členské štáty, ktoré sú zapojené do ERM II². Lídri na samite eurozóny 21. júna 2019 uvítali dohodu a zdôraznili, že je potrebné pracovať na všetkých nevyriešených otázkach s cieľom zabezpečiť nezávislosť rozhodovania členských štátov eurozóny³.

Na tento účel sa v navrhovanom nariadení stanovuje rámec riadenia nového rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. Tento nástroj sa zahŕňa do

¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/emu_communication_en.pdf.

² <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2019/06/14/term-sheet-on-the-budgetary-instrument-for-convergence-and-competitiveness/>.

³ <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2019/06/21/statement-of-the-euro-summit-21-june-2019/>.

Programu na podporu reforiem⁴. Rámec riadenia poskytne usmernenia pre hospodárske politiky zamerané na reformy a investície, ktoré má podporiť nový rozpočtový nástroj v súlade s celkovým rámcom koordinácie hospodárskych politík Únie.

Cieľom rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť ako súčasť Programu na podporu reforiem je podporovať koherentnosť v rámci Únie tým, že sa členským štátom eurozóny poskytne finančná podpora na reformy a investície, ako sa uvádza v ucelených balíkoch. Navrhované nariadenie má za cieľ organizovať aspekt riadenia tohto rozpočtového nástroja a musí sa vykladať v spojení s Programom na podporu reforiem.

V tomto kontexte by sa Rada, v ktorej by hlasovacie právo mali len členské štáty, ktoré sú členmi eurozóny, poverila úlohami v týchto oblastiach: i) celková stratégia a dohľad, pokiaľ ide o reformy a investície v eurozóne a ii) usmernenia pre jednotlivé krajiny v súvislosti s cieľmi reforiem a investícií, ktoré sa majú podporiť z rozpočtového nástroja. V navrhovanom nariadení sa najmä stanovuje, že Rada (po rokovaníach Euroskupiny) každoročne stanoví strategické smerovania reforiem a investičných priorit eurozóny ako celku ako súčasť odporúčania o hospodárskej politike eurozóny (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu“). Pri stanovovaní strategických smerovaní môže Rada požiadať o stanoviská samit eurozóny. Rada by potom prijala odporúčanie spolu s usmerneniami pre jednotlivé krajiny určené všetkým členským štátom eurozóny a týkajúce sa cieľov reforiem a investícií, ktoré sa majú podporiť v rámci rozpočtového nástroja. V rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť sa môžu členské štáty eurozóny rozhodnúť, že predložia návrhy reformných a investičných balíkov; členské štáty eurozóny budú musieť pri predkladaní ucelených balíkov reforiem a investícií v rámci rozpočtového nástroja zohľadňovať strategické smerovania aj usmernenia pre jednotlivé krajiny. Pokiaľ ide o členské štáty, ktorých menou nie je euro, ktoré sa zúčastňujú na ERM II a ktoré sú ochotné dobrovoľne sa zapojiť do rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, mali by sa vypracovať vhodné opatrenia v súlade s rámcom stanoveným v tomto nariadení.

Navrhovaný rámec riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny reaguje na potrebu posilniť koordináciu hospodárskych politík v eurozóne a potrebu podporovať reformy a investície, ktorými sa riešia výzvy eurozóny ako celku a ktoré prispievajú k jej hospodárskej a sociálnej konvergencii.

Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky

Rámec riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť bude v súlade s osvedčeným procesom európskeho semestra zameraného na koordináciu hospodárskych politík Únie a dohľad nad nimi. Uplatňovanie rámca riadenia stanoveného v tomto nariadení sa zosúladí aj s harmonogramom európskeho semestra.

Rada prijme ročné strategické smerovania ako neoddeliteľnú súčasť odporúčania pre eurozónu, ktoré pred prijatím Radou schvaľuje Európska rada. Komisia prispeje k strategickým smerovaniam tak, že bude informovať Radu o tom, ako sa počas predchádzajúcich rokov dodržiavali strategické smerovania, čím sa posilní konzistentnosť politických usmernení.

V usmerneniach pre jednotlivé členské štáty eurozóny sa zohľadnia strategické smerovania, pričom sa plne zosúladia s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, ktoré sa prijímajú súbežne v rámci európskeho semestra po prípadných diskusiách v rámci príslušných výborov zriadených na základe zmluvy. V usmerneniach pre jednotlivé krajiny sa najmä uvedie,

⁴ COM(2018)391; https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:02e3ae29-64af-11e8-ab9c-01aa75ed71a1.0015.01/DOC_1&format=PDF.

v súvislosti s ktorými konkrétnymi reformnými a investičnými cieľmi spomedzi tých, ktoré boli stanovené v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, môže každý členský štát eurozóny zvážiť predloženie návrhu uceleného reformného a investičného balíka v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa dotknutých členských štátov preto nebudú dopĺňať odporúčania pre jednotlivé krajiny, ale stanovia sa nimi priority spomedzi týchto odporúčaní, pokiaľ ide o podporu v rámci rozpočtového nástroja. Z dôvodu efektívnosti sa tieto usmernenia pre jednotlivé krajiny určené všetkým členským štátom eurozóny prijímajú ako jediné odporúčanie. V prípade potreby sa v usmerneniach stanovených podľa navrhovaného nariadenia náležite zohľadní každý program makroekonomických úprav, ktorému by v tom čase podliehal daný členský štát.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Navrhovaným nariadením sa vytvorí rámec riadenia, v ktorom sa vymedzia usmernenia pre hospodárske politiky zamerané na reformné a investičné balíky, ktoré sa majú predložiť v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. Bude tiež v súlade a zabezpečí komplementárnosť a synergie s navrhovanými programami Únie relevantnými pre investície, ako sú fondy politiky súdržnosti EÚ, Nástroj na prepájanie Európy a Fond InvestEU.

Navrhované nariadenie vychádza z myšlienok uvedených v Diskusnom dokumente o prehĺbení hospodárskej a menovej únie z 31. mája 2017⁵ a je v súlade s oznámením Komisie z 12. júna 2019 s názvom Prehĺbenie európskej hospodárskej a menovej únie: hodnotenie štyri roky po uverejnení správy piatich predsedov, v ktorom sa načrtol ďalší postup na prehĺbenie hospodárskej a menovej únie. Nový rozpočtový nástroj má byť súčasťou rozpočtu Únie a jeho veľkosť sa určí v kontexte rokovaní o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027. Navrhované nariadenie je tiež v súlade s cieľmi tohto viacročného finančného rámca.

Navrhovaným nariadením nebudú dotknuté výsadné právomoci Komisie, pokiaľ ide o plnenie rozpočtu a vykonávanie programov.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Návrh sa zakladá na článku 136 ods. 1 písm. b) a článku 121 ods. 6 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

V článku 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ sa stanovuje, že s cieľom prispieť k riadnemu fungovaniu hospodárskej a menovej únie môže Rada v súlade s príslušnými postupmi uvedenými v článkoch 121 a 126 ZFEÚ prijať osobitné opatrenia týkajúce sa uvedených členských štátov eurozóny s cieľom vypracovať usmernenia pre hospodársku politiku pre tieto štáty, pričom zabezpečí, aby boli zlučiteľné s tými, ktoré boli prijaté pre celú Úniu, a aby sa zabezpečil dohľad nad nimi.

V článku 121 ods. 6 ZFEÚ sa stanovuje, že Európsky parlament a Rada môžu v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijať podrobné pravidlá pre postup mnohostranného dohľadu stanovený v uvedenom ustanovení.

V súlade s článkom 136 ods. 1 písm. b) ZFEÚ je cieľom navrhovaného nariadenia vypracovať pre členské štáty eurozóny usmernenia pre hospodársku politiku, a to prostredníctvom

⁵ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/reflection-paper-emu_sk.pdf.

ustanovení o rámci riadenia budúceho rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť v rámci Programu na podporu reforiem, ktorého príjemcami sú členské štáty eurozóny. Vzhľadom na predmet návrhu je príslušným postupom na prijatie navrhovaného nariadenia postup uvedený v článku 121 ods. 6 ZFEÚ.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Navrhované nariadenie rešpektuje zásadu subsidiarity, pretože sa v jeho rámci prijímajú len opatrenia, ktorých ciele nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni samotných členských štátov („test vnútroštátnej nedostatočnosti“) a v prípade ktorých sa uvedené ciele môžu lepšie dosiahnuť vďaka zásahu Únie než prostredníctvom opatrení samotných členských štátov („porovnávacia skúška účinnosti“).

V tejto súvislosti sú politické usmernenia, ako napríklad strategické smerovania pre eurozónu ako celok a stanovenie cieľných individuálnych cieľov pre reformy investície, ktoré môžu podporiť aj celkovú konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny, skutočne opatreniami, ktoré možno lepšie formulovať a vykonávať na úrovni Únie než na úrovni členských štátov. Komisia má najlepšie predpoklady na to, aby prijala iniciatívu, a Rada na to, aby rozhodla o takýchto otázkach v súlade so svojou úlohou v oblasti koordinácie hospodárskych politík zakotvenou v zmluvách.

Posilnenie úlohy členov Rady, ktorí zastupujú členské štáty eurozóny, pokiaľ ide o rámec riadenia budúceho rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, tiež zvýši spoločnú zodpovednosť eurozóny za príslušné opatrenia v oblasti koordinácie hospodárskych politík prijaté podľa tohto nariadenia. To je v súlade so zásadou stanovenou v zmluve, podľa ktorej je koordinácia hospodárskych politík „vecou spoločného záujmu“.

Strategické smerovania a usmernenia pre jednotlivé krajiny, ktoré sa majú prijať podľa tohto návrhu, sa obmedzujú na poskytovanie usmernení členským štátom eurozóny, pričom výber konkrétnych reforiem a investícií zostáva na príslušnom členskom štáte. V dôsledku toho navrhovaným nariadením nie je dotknuté právo žiadneho členského štátu rozhodnúť, aké opatrenie je potrebné alebo vhodné prijať na vnútroštátnej, regionálnej alebo miestnej úrovni; navrhované nariadenie rešpektuje zásadu, že uskutočňovanie reforiem a investícií zostáva v právomoci členských štátov, pričom členské štáty sú zaň zodpovedné na príslušnej úrovni verejnej správy.

- **Proporcionalita**

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality, keďže je vhodným opatrením na dosiahnutie cieľa vytvoriť rámec riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. Návrh neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie cieľa zriadiť tento rámec riadenia, keďže nebolo možné použiť menej obmedzujúce prostriedky na stanovenie usmernení v oblasti hospodárskej politiky v súvislosti s prioritami a cieľmi reforiem a investícií členských štátov. Strategické smerovania a usmernenia pre jednotlivé krajiny, ktoré sa majú vydať v rámci navrhovaného rámca riadenia, sú nezáväznú akty obmedzené na určenie individuálnych charakteristík reforiem a investícií, ktoré sa môžu členské štáty eurozóny na základe vlastného uváženia rozhodnúť predložiť ako balík v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. V navrhovanom nariadení sa okrem toho stanovuje len všeobecný obsah, konzistentnosť a načasovanie takýchto strategických smerovaní a usmernení pre jednotlivé krajiny. Vzhľadom na tieto prvky návrhu je navrhované nariadenie primeraným prostriedkom na dosiahnutie jeho cieľa, pretože využíva len opatrenia, ktoré zodpovedajú jeho cieľom.

- **Výber nástroja**

Vytvorenie navrhovaného rámca riadenia na úrovni Únie nemožno dosiahnuť prostredníctvom smerníc ani prostredníctvom dobrovoľných nástrojov. Za týchto okolností je preto vhodné použiť nariadenie.

3. VÝSLEDKY KONZULTÁCIÍ SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI

V návrhu sa zohľadňujú názory Európskeho parlamentu, ako aj názory vyjadrené na samite eurozóny.

Európsky parlament vyjadril vo svojej iniciatívnej správe svoje stanovisko k plánu rozpočtovej kapacity pre eurozónu (správa Böge/Berès – 2015/2344 (INI), správa zo 16. februára 2017).

Na samite eurozóny v decembri 2018 bola Euroskupina poverená prácou na koncepcii, podmienkach využívania a načasovaní rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny „na základe príslušného návrhu Komisie, ktorý sa v prípade potreby zmení“, ktorým sa všeobecne rozumie Program na podporu reforiem, ktorý Komisia predložila v máji 2018. Vyhlásenie zo samitu eurozóny, ktorý sa konal v decembri 2018, obsahuje predovšetkým výzvu, aby sa na rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť vzťahovali kritériá a strategické usmernenia členských štátov eurozóny.

Euroskupina 14. júna 2019 schválila súbor všeobecných charakteristík budúceho rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny a požiadala, aby sa pravidlá týkajúce sa rámca riadenia pre členské štáty eurozóny kodifikovali v „dodatčnom akte“. Okrem toho sa na samite eurozóny 21. júna 2019 konštatovalo, že v rámci riadenia pre tento nástroj musí byť zabezpečená „nezávislosť rozhodovania“ členských štátov eurozóny.

V tejto súvislosti by autonómiu rámca riadenia, ako sa stanovuje v zmluve, mohlo zaručiť len samostatné nariadenie podľa článku 136 ZFEÚ. Po prvé, len v samostatnom nariadení podľa článku 136 ZFEÚ sa môžu stanoviť opatrenia v oblasti správy hospodárskych záležitostí špecifikujúce strategické smerovania a ciele reforiem a investícií členských štátov eurozóny, ktoré sú relevantné v rámci budúceho rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Po druhé, len nariadenie podľa článku 136 ZFEÚ môže pre členské štáty eurozóny stanoviť mechanizmy na prijímanie rozhodnutí v oblasti koordinácie hospodárskych politík.

Okrem toho, že sa zabezpečí „nezávislosť rozhodovania“ stanovená na samite eurozóny, v návrhu podľa článku 136 ZFEÚ by sa kodifikoval aj „rozmer eurozóny“ pri riadení tohto nástroja spôsobom, ktorý je v súlade s výsadnými právomocami Komisie v oblasti plnenia rozpočtu a vykonávania programov (pokiaľ ide o budúci rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť).

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Návrh nesúvisí s procesom regulačnej vhodnosti a zjednodušovania a nespôsobí malým a stredným podnikom ani iným zainteresovaným stranám žiadne náklady na dodržiavanie predpisov.

- **Základné práva**

Návrh nebude mať žiadny priamy vplyv na rešpektovanie a ochranu základných práv Únie, pretože nariadením sa len vytvára rámec pre správu hospodárskych záležitostí. Strategické smerovania a opatrenia Rady (odporúčania) prijaté podľa navrhovaného nariadenia nie sú

záväzné a sú určené členským štátom.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Tento návrh nebude mať žiadny vplyv na rozpočet Únie.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V navrhovanom nariadení sa stanovuje rámec riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. V tejto súvislosti je všeobecným predmetom a rozsahom pôsobnosti navrhovaného nariadenia rámec pre riadenie rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť členských štátov eurozóny, vytvorený ako súčasť Programu na podporu reforiem. Rozsah jeho uplatňovania sa preto vzťahuje na členské štáty eurozóny (článok 1).

V navrhovanom nariadení sa predpokladajú dva rozdielne druhy opatrení, ktoré môže Rada prijať, ako sa to jasne uvádza v jeho cieľoch (článok 3). Pokiaľ ide o eurozónu ako celok, Rada môže po rokovaní v rámci Euroskupiny prijať strategické smerovania pre reformy a investičné priority eurozóny; pokiaľ ide o jednotlivé členské štáty eurozóny, Rada môže vypracovať usmernenia pre jednotlivé krajiny, v ktorých sa stanovujú ciele pre reformy a investície relevantné pre rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, ktoré môžu dotknuté členské štáty predložiť Komisii v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Usmernenia pre jednotlivé krajiny budú v súlade so strategickými smerovaniami pre eurozónu a s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, ktoré sa prijímajú v rámci európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík po prípadných diskusiách v rámci príslušných výborov zriadených na základe zmluvy.

Návrh obsahuje ustanovenia o strategických smerovaniach reformných a investičných priorít eurozóny, ktoré sa majú začleniť do odporúčania pre eurozónu (článok 4). Pred tým, než Rada prijme kvalifikovanou väčšinou a na základe odporúčania Komisie strategické smerovania ako neoddeliteľnú súčasť odporúčania pre eurozónu, bude potrebná diskusia v rámci Euroskupiny. Tento prístup by sa takisto každoročne schvaľoval na samite eurozóny. V navrhovanom nariadení sa od Komisie vyžaduje aj to, aby informovala Radu o tom, ako boli dodržané predchádzajúce ročné strategické smerovania, čo Rade umožní zohľadniť pokrok vo vykonávaní politík v strategických smerovaniach na nasledujúci rok.

Rámec pre riadenie sa konkrétnejšie odráža aj v ustanovení týkajúcom sa odporúčania Rady (článok 5), v ktorom sa stanovujú usmernenia pre všetky členské štáty eurozóny. Usmernenia pre konkrétnu krajinu by mali byť v súlade s usmerneniami uvedenými v odporúčaní pre dotknutý členský štát alebo by mali náležite zohľadňovať každé rozhodnutie Rady, ktorým sa schvaľuje program makroekonomických úprav. Odporúčanie Rady s usmerneniami pre jednotlivé krajiny sa prijme kvalifikovanou väčšinou a na základe odporúčania Komisie. Na strategické smerovania (článok 4), ako aj usmernenia pre jednotlivé krajiny by členské štáty mohli nadviazať v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Obe budú členským štátom slúžiť ako základ pre ich prípadné návrhy ucelených reformných a investičných balíkov v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. V konečnom dôsledku je na členskom štáte, či sa rozhodne zúčastniť sa a predložiť oprávnené reformné a investičné balíky, ktoré sa majú podporiť v rámci rozpočtového nástroja.

V rozpočtovom nástroji sa môže stanoviť minimálna miera vnútroštátneho spolufinancovania ako percentuálny podiel celkových nákladov na reformy a investície. V tejto súvislosti sa v článku 6 stanovuje, že Rada na základe posúdenia Komisie určí, ktoré členské štáty sa považujú za členské štáty, ktoré čelia prudkému hospodárskemu poklesu, na účely modulácie miery vnútroštátneho spolufinancovania v rámci budúceho rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Týmto ustanovením nie je dotknuté uplatňovanie článku 2 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 upraveného nariadením Rady (ES) č. 1056/2005 a nariadením Rady (EÚ) č. 1177/2011⁶.

V navrhovanom nariadení sa opätovne potvrdzuje pravidlo hlasovania uvedené v článku 136 ods. 2 ZFEÚ, pokiaľ ide o strategické smerovania a odporúčania Rady: hlasovať môžu len členovia Rady, ktorí zastupujú členské štáty eurozóny (článok 7).

S cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť sa v navrhovanom nariadení stanovujú parametre hospodárskeho dialógu za účasti Európskeho parlamentu, Rady a Euroskupiny (článok 8). Podľa tohto rámca môže príslušný výbor Európskeho parlamentu usporiadať hospodársky dialóg a vyzvať predsedu Rady a Euroskupinu, aby diskutovali o opatreniach prijatých podľa tohto nariadenia.

S cieľom preskúmať účinnosť navrhovaného nariadenia sa vyžaduje, aby Komisia každé štyri roky počnúc rokom 2023 uverejnila správu a predložila ju Európskemu parlamentu a Rade (článok 9).

⁶

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:31997R1467&from=SK>;
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005R1056&from=SK>;
<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2011:306:0033:0040:SK:PDF>.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**o rámci riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 136 ods. 1 písm. b) v spojení s článkom 121 ods. 6,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom⁷,so zreteľom na stanovisko Európskej centrálnej banky⁸,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Koordinácia hospodárskych politík členských štátov je vecou spoločného záujmu. Členské štáty, ktorých menou je euro, majú osobitný záujem a zodpovednosť vykonávať hospodárske politiky, ktoré podporujú riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie, a vyhýbať sa politikám, ktoré ho ohrozujú, v kontexte všeobecných usmernení formulovaných Radou.
- (2) S cieľom zabezpečiť riadne fungovanie hospodárskej a menovej únie by členské štáty, ktorých menou je euro, mali prijať opatrenia na zvýšenie odolnosti svojich hospodárstiev prostredníctvom cielených štrukturálnych reforiem a investícií. Na samite eurozóny v decembri 2018 bola Euroskupina poverená prácou na koncepcii, podmienkach využívania a načasovaní rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. S cieľom zabezpečiť, aby členské štáty uskutočňovali štrukturálne reformy a investície konzistentným, súdržným a koordinovaným spôsobom, je potrebné vytvoriť rámec riadenia, ktorý by Rade umožnil poskytovať strategické smerovania týkajúce sa reformných a investičných priorít, ktoré majú členské štáty realizovať v rámci eurozóny. Takýto rámec by posilnil konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny. Rada by tiež mala poskytovať usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa jednotlivých reforiem a investičných cieľov členských štátov, ktorých menou je euro, ktoré možno podporiť z rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Keďže takýto rámec je špecifický pre členské štáty, ktorých menou je euro, na hlasovaní podľa tohto nariadenia by sa mali zúčastňovať len členovia Rady zastupujúci tieto členské štáty.

⁷ Ú. v. EÚ C , , s.

⁸ Ú. v. EÚ C ; ; s.

- (3) Na úrovni Únie je európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík rámcom na identifikáciu národných reformných priorít členských štátov a na monitorovanie vykonávania týchto priorít. Týmto nariadením sa rieši potreba zosúladiť reformné a investičné priority pre eurozónu ako celok s reformnými a investičnými cieľmi jednotlivých členských štátov, ktorých menou je euro, a zabezpečiť ich súlad s európskym semestrom.
- (4) Rada by mala každoročne stanoviť strategické smerovania pre reformné a investičné priority eurozóny ako súčasť odporúčania o hospodárskej politike eurozóny. Strategické smerovania by mala Rada prijímať kvalifikovanou väčšinou na základe odporúčania Komisie a po tom, ako Euroskupina prediskutuje reformy a investičné priority, ktoré považuje za relevantné a vhodné na začlenenie do týchto smerovaní. Ročný samit eurozóny bude zohrávať svoju úlohu.
- (5) S cieľom zabezpečiť, aby strategické smerovania odrážali vyvíjajúce sa skúsenosti s uplatňovaním rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, by Komisia mala popri svojom odporúčaní o strategických smerovaniach vypracovanom ako súčasť jej odporúčania o hospodárskej politike eurozóny informovať Radu o tom, ako sa počas predchádzajúcich rokov dodržiavali strategické smerovania.
- (6) Členské štáty, ktorých menou je euro, sa môžu rozhodnúť predložiť návrhy na reformné a investičné balíky v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť. Rada na tento účel prijme odporúčanie, v ktorom poskytne usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa cieľov reforiem a investícií, ktoré možno podporiť v rámci rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť v členských štátoch, ktorých menou je euro. Toto odporúčanie Rady by malo byť v súlade so strategickými smerovaniami prijatými podľa tohto nariadenia a s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny, ktoré sa prijímajú súbežne v rámci európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík po prípadných diskusiách v rámci príslušných výborov zriadených na základe zmluvy. V odporúčaní Rady sa náležite zohľadňuje aj každý program makroekonomických úprav schválený v súlade s príslušnými ustanoveniami nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013⁹.
- (7) Odporúčanie Rady prijaté kvalifikovanou väčšinou, v ktorom sa poskytujú usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa cieľov reforiem a investícií v členských štátoch, ktorých menou je euro, by sa malo zakladať na odporúčaní Komisie. Týmto procesom by nemala byť dotknutá dobrovoľná povaha účasti členských štátov, ktorých menou je euro, na rozpočtovom nástroji pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, pričom by nemali byť dotknuté ani výsadné právomoci Komisie, pokiaľ ide o jeho uplatňovanie.
- (8) V rámci riadenia zriadenom týmto nariadením by Rada mala stanoviť strategické smerovania pre eurozónu ako celok a poskytnúť usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa cieľov reformných a investičných balíkov jednotlivých členských štátov, ktorých menou je euro. Komisia plní rozpočet Únie podľa článku 317 ZFEÚ, čo zahŕňa riadenie výdavkových programov. Návrhom by nemala byť dotknutá zodpovednosť Komisie v súvislosti s rozpočtovým nástrojom pre konvergenciu

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 472/2013 z 21. mája 2013 o sprísnení hospodárskeho a rozpočtového dohľadu nad členskými štátmi v eurozóne, ktoré majú závažné ťažkosti v súvislosti so svojou finančnou stabilitou, alebo im takéto ťažkosti hrozia (Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 1).

a konkurencieschopnosť [v rámci Programu na podporu reforiem] podľa nariadenia (EÚ) XXXX/XX.

- (9) Na základe posúdenia Komisie Rada stanoví, ktoré členské štáty zažívajú prudký hospodársky pokles, na účely modulácie mier vnútroštátneho spolufinancovania stanovených v nariadení (EÚ) XXXX/XX [nariadenie o Programe na podporu reforiem] a bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie článku 2 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97 v znení zmien.
- (10) S cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť v rámci tohto hospodárskeho dialógu môže príslušný výbor Európskeho parlamentu vyzvať predsedu Rady, Komisie a v prípade potreby predsedu Euroskupiny, aby vystúpili pred výborom s cieľom prediskutovať opatrenia prijaté podľa tohto nariadenia.
- (11) Komisia by mala v pravidelných intervaloch predkladať Európskemu parlamentu a Rade správy o účinnosti tohto nariadenia.
- (12) Keďže cieľ tohto nariadenia, t. j. prispieť k riadnemu fungovaniu európskej hospodárskej a menovej únie a ku konvergencii a konkurencieschopnosti v eurozóne stanovením rámca riadenia rozpočtového nástroja pre konvergenciu a konkurencieschopnosť nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu činnosti ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Predmet a rozsah pôsobnosti

1. Týmto nariadením sa stanovujú ustanovenia pre rámec riadenia relevantný pre rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť eurozóny v rámci Programu na podporu reforiem podľa nariadenia (EÚ) XXXX/XX¹⁰.
2. Toto nariadenie sa vzťahuje na členské štáty, ktorých menou je euro.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

¹⁰ Ú. v. EÚ C , , s.

- a) „odporúčania pre jednotlivé krajiny“ sú odporúčania Rady adresované každému členskému štátu v súlade s článkom 121 ods. 2 a článkom 148 ods. 4 ZFEÚ v kontexte európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík;
- b) „odporúčanie pre eurozónu“ je odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny v súlade s článkom 136 v spojení s článkom 121 ods. 2 ZFEÚ.

Článok 3

Ciele

Toto nariadenie prispieva ku konvergencii a konkurencieschopnosti hospodárstiev členských štátov, ktorých menou je euro, vymedzením rámca riadenia relevantného pre rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, ktorý stanovuje:

- a) strategické smerovania reformných a investičných priorít eurozóny ako celku;
- b) usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa cieľov reforiem a investícií relevantných pre rozpočtový nástroj pre konvergenciu a konkurencieschopnosť, ktoré sú v súlade s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny.

Článok 4

Strategické smerovania pre eurozónu

1. Na odporúčanie Komisie a po rokovaníach Euroskupiny Rada každoročne stanoví ako súčasť odporúčania pre eurozónu strategické smerovania pre reformné a investičné priority eurozóny.
2. Komisia súbežne s odporúčaním uvedeným v odseku 1 informuje Radu o tom, ako členské štáty dodržiavali strategické smerovania z predchádzajúcich rokov.

Článok 5

Usmernenia pre jednotlivé krajiny

1. Rada na základe odporúčania Komisie prijme odporúčanie určené všetkým členským štátom, ktorých menou je euro, pričom každoročne poskytne usmernenia pre jednotlivé krajiny týkajúce sa reformných a investičných cieľov na účely prijatia reformných a investičných balíkov, ktoré môžu členské štáty následne predložiť podľa nariadenia (EÚ) XXXX/XX [nariadenie o Programe na podporu reforiem].
2. Odporúčanie uvedené v odseku 1 musí byť v súlade so strategickými smerovaniami uvedenými v článku 4 a s odporúčaniami pre jednotlivé krajiny týkajúcimi sa dotknutého členského štátu. Rada v odporúčaní uvedenom v odseku 1 náležite zohľadní všetky programy makroekonomických úprav schválené v súlade s článkom 7 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 472/2013.

Článok 6
Prudký hospodársky pokles

V prípade potreby sa na základe posúdenia Komisie v odporúčaní uvedenom v článku 5 ods. 1 stanoví, či členský štát zažíva prudký hospodársky pokles, na účely modulácie mier vnútroštátneho spolufinancovania stanovených v nariadení (EÚ) XXXX/XX [nariadenie o Programe na podporu reforiem].

Týmto článkom nie je dotknuté uplatňovanie článku 2 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1467/97.

Článok 7
Hlasovanie v Rade

1. Pokiaľ ide o opatrenia uvedené v tomto nariadení, hlasujú len členovia Rady zastupujúci členské štáty, ktorých menou je euro.
2. Kvalifikovaná väčšina členov Rady uvedených v odseku 1 sa určí v súlade s článkom 238 ods. 3 písm. a) ZFEÚ.

Článok 8
Hospodársky dialóg

S cieľom posilniť dialóg medzi inštitúciami Únie, najmä medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou, a zabezpečiť väčšiu transparentnosť a zodpovednosť môže príslušný výbor Európskeho parlamentu vyzvať predsedu Rady, Komisie a v prípade potreby predsedu Euroskupiny, aby vystúpili pred výborom s cieľom prediskutovať opatrenia prijaté podľa tohto nariadenia.

Článok 9
Preskúmanie

1. Komisia do 31. decembra 2023 a potom každé štyri roky uverejní správu o uplatňovaní tohto nariadenia. V tejto správe sa posúdi účinnosť tohto nariadenia.
2. Komisia zašle uvedenú správu Európskemu parlamentu a Rade.

Článok 10
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*